

V Pertolticích se radili majitelé podstávkových domů

07. 05. 2013 13:31

Na osmdesát zájemců o obnovu podstávkových domů – tradičních venkovských staveb česko-polsko-německého pomezí – zaplnilo v sobotu 4. května sál historického hostince v Pertolticích. Závěrečný seminář mezinárodního projektu, zaměřeného na zvyšování povědomí a informovanosti o podstávkových domech, zde pořádal Liberecký kraj.

Účastníky ráno přivítal starosta Pertoltic, pan Viktor Podmanický. Ocenil, že se akce mezinárodního významu koná v malé obci, která zdánlivě nenabízí žádné výjimečné historické památky. Jak se ale v přednáškách, v připravených materiálech a při exkurzi ukázalo, že Pertoltice skrývají řadu památkových pokladů. Některých z nich se ujali členové občanského sdružení Lidové stavby, kteří zde budují skanzen, postupně rekonstruují podstávkové domy a kovárnu a díky poučenému přístupu a spolupráci s památkáři objevují a zachovávají cenné doklady tradičního stavitelství. Tyto zajímavosti však na účastníky čekaly až odpoledne.

V úvodu **dopoledního semináře** představila manažerka projektu Kateřina Tížková z Krajského úřadu Libereckého kraje a Filip Mágr ze sdružení TUR (Trvale udržitelný rozvoj Šluknovska) česko-německý projekt a především jeho poslední a atraktivní výstup – příručku o opravách podstávkových domů pro majitele a stavebníky. Publikace je překladem německé příručky architektky Kerstin Richter. Na překladu do češtiny a jeho následné úpravě se podílela expertní skupina projektu, odborníci na památkovou péči, architekti a nadšení a zaujatí praktici, kteří podstávkové domy obnovují.

„Díky projektu tak pro české prostředí vyšel praktický a užitečný zdroj informací o tradičních konstrukcích a materiálech i doporučených postupech s řadou příkladů. Je potěšující, že jde o otevřený a přístupný zdroj – elektronická verze příručky je ke stažení na webu Libereckého kraje, www.lbc-kraj.cz,“ uvedla radní Ivana Hujerová, pověřená vedením resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a rozvoje venkova.

Jak však autoři zdůrazňují, každý dům je originální a ke každému je nutné přistupovat na základě důkladného průzkumu, se zodpovědností, znalostí a řemeslnou zručností. To dokumentovala následující přednáška Ing. arch. Tomáše Eflera a Ing. arch. Jana Pešty na příkladech zdařilých rekonstrukcí podstávkových domů v Březince, Jetřichovicích a Jindřichovicích pod Smrkem.

Při odpoledním **workshopu a exkurzích** se účastníci seznámili s nedávnou rekonstrukcí domu čp. 198 v Pertolticích, jehož podstávka už dnes neexistuje, ale celá konstrukce domu a stavební detaily jsou cenným svědectvím tradičního způsobu stavění. Další zajímavosti představil Ivan Peřina v konstrukci krovu domu čp. 47 a v kostele svatého Jošta. Jiný objekt, který sdružení Lidové stavby rekonstruuje, představí tradiční a plně vybavenou venkovskou kovárnu z období začátku 20. století. Za dalšími příklady zdařilých rekonstrukcí podstávkových domů vyjeli účastníci do Jindřichovic pod Smrkem a do Frýdlantu. Seminář končil ve večerních hodinách a mohl by pokračovat dále – zájem byl velký.

Projekt *Společně pro zachování podstávkových domů – Zvýšení povědomí a informovanosti* byl jedním z kroků, které představují podstávkové domy jako společné kulturní a historické dědictví našeho regionu. **Podstávkové domy** dokonale korespondují s místní tradicí: jsou dílem řemeslníků, kteří využívali místní materiály a stavěli s mistrovstvím, které se vyvíjelo po staletí a vytvořilo harmonický celek s přírodou. Rekonstrukce těchto domů pro současné využití vyžaduje citlivý přístup s respektem k tradici, materiálům a technologiím. Rostoucí zájem o odborné znalosti i literatura, jejíž nabídka se rozrůstá a zpřístupňuje informace, jsou optimistickým příslibem, že podstávkové domy zůstanou významnou součástí naší krajiny. Zájemci se s nimi mohou seznámit při **Dni otevřených podstávkových domů 2013** o poslední květnové neděli – letos 26. května.

Informace k projektu: Ing. Kateřina Tížková, e-mail katerina.tizkova@kraj-lbc.cz, tel. 485226690

Fotografie ze semináře: <http://podstavky.rajce.idnes.cz>